

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI
PRZEDSIĘBIORSTWA WODOCIĄGÓW
I KANALIZACJI
SPÓŁKA Z O.O. W OLSZTYNIE

ZA 2020 ROK**

Olsztyn, marzec 2021 r.

SPIS TREŚCI

I. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI I ZASOBÓW	3
1. Podstawowe informacje o Spółce	3
2. Struktura Władz	4
3. Obszar oddziaływania	4
II. PRODUKCJA	5
1. Produkcja i sprzedaż wody	5
2. Odbiór ścieków	8
3. Odbiorcy Spółki	10
4. Pozostała działalność usługowa	11
III. ZATRUDNIENIE I DZIAŁALNOŚĆ SOCJALNA	12
IV. INWESTYCJE I REMONTY	13
V. INFORMACJA DOTYCZĄCA OCHRONY ŚRODOWISKA I ZAGADNIENIŃ SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI	14
VI. SYTUACJA FINANSOWA, MAJĄTKOWA ORAZ PIENIĘŻNA SPÓŁKI	17
1. Prezentacja wybranych danych finansowych z działalności Spółki z okresu ostatnich 5 lat	17
2. Zaciągnięte pożyczki i kredyty	17
3. Poręczenie i gwarancje	19
4. Sytuacja finansowa Spółki	19
5. Sytuacja majątkowa Spółki	20
6. Przepływy pieniężne	21
7. Wskaźniki ekonomiczne	22
VII. SZCZEGÓLNE ZDARZENIA	23
VIII. SKARGI, WNIOSKI, REKLAMACJE I KONTROLE	24
IX. INFORMACJA O PRZEWIDYWANYM ROZWOJU SPÓŁKI	25
X. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ	26
XI. INNE INFORMACJE	27
XII. POZOSTAŁE INFORMACJE WYMAGANE	28

I. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI I ZASOBÓW

1. Podstawowe informacje o Spółce

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji powstało w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego PWiK w Olsztynie w jednoosobową spółkę Gminy Olsztyn, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Do przekształcenia doszło na podstawie Uchwały XII 148/91 z dnia 25 września 1991 r. Rady Miasta Olsztyna. Akt przekształcenia Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością – Akt założycielski Spółki został zawarty w formie aktu notarialnego 30 czerwca 1997 r., rep. A Nr 1924/97, wpis do Rejestru Handlowego 4 sierpnia 1997 r.

Spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym, prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Olsztynie VIII Wydział Gospodarczy pod nr KRS: 0000126352. Spółka mieści się w Olsztynie przy ul. Oficerskiej 16 A, 10-218 Olsztyn. Spółka posiada nr REGON: 510620050, NIP: 7390403323.

Kapitał zakładowy Spółki na dzień 31.12.2020 r. wynosi 156 447 000 złotych i dzieli się na 312 894 udziałów o wartości nominalnej 500 złotych każdy. Wszystkie udziały należą do Gminy Olsztyn i zostały przez nią objęte. W 2020 roku Zgromadzenie Wspólników nie podejmowało uchwał podwyższających kapitał zakładowy Spółki.

Właścicielem Spółki jest Gmina Olsztyn. Prezydent Olsztyna, jako organ wykonawczy Gminy, pełni funkcję Zgromadzenia Wspólników. Spółka wykonuje zadania użyteczności publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

Przedmiotem działalności Spółki według Polskiej Klasyfikacji Działalności jest:

- pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody (PKD 36,00,Z);
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków (PKD 37,00,Z);
- zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne (PKD 38,11,Z);
- obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne (PKD 38,21,Z);
- wykonywanie badań, pomiarów i analiz chemicznych i biologicznych składu i czystości wody (PKD 71,20,B);
- działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne PKD 71,12,Z);
- wytwarzanie energii elektrycznej (PKD 35,11,Z);
- handel energią elektryczną (PKD 35,14,Z).

W ramach powyższej działalności Spółka:

- eksploatuje, konserwuje, remontuje, odtwarza, modernizuje i rozbudowuje urządzenia i obiekty wodociągowo-kanalizacyjne;
- prowadzi rozliczenia za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków;
- wykonuje badania laboratoryjne kontrolujące jakość prowadzonych procesów uzdatniania wody i oczyszczania ścieków oraz stan ścieków odprowadzanych przez zakłady przemysłowe;
- inicjuje realizację programów zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków, opiniuje koncepcje budowy sieci i urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych;
- wydaje warunki techniczne budowy sieci i obiektów wodociągowo-kanalizacyjnych oraz przyłączania odbiorców, uzgadnia projekty opracowane na podstawie tych warunków, a także przeprowadza odbiory techniczne tych budowli;
- wykonuje podłączenia obiektów do czynnych sieci wodociągowych;
- planuje, zleca i nadzoruje realizację zadań i zakupów inwestycyjnych oraz zadań remontowych, wykonywanych siłami obcymi dla potrzeb Spółki.

Przedsiębiorstwo świadczy roboty odpłatne związane z podstawową specjalizacją, m.in.:

- wykonuje sieci i przyłącza wodociągowo-kanalizacyjne,
- usuwa awarie na sieciach nie będących w posiadaniu Spółki,
- remontuje pompy i inne urządzenia mechaniczne,
- świadczy usługi transportowo-sprzętowe i laboratoryjne.

2. Struktura Władz

Władzami Spółki są: Zgromadzenie Wspólników, Rada Nadzorcza oraz Zarząd.

Rada Nadzorcza

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Rada Nadzorcza Spółki działała w następującym składzie:

- Przewodniczący Rady Nadzorczej - Edward Tomczyk;
- Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej – Irena Petryna;
- Sekretarz Rady Nadzorczej – Jarosław Szostek;
- Członek Rady Nadzorczej – Leszek Bury;
- Członek Rady Nadzorczej – Szczepan Figiel;
- Członek Rady Nadzorczej – Wojciech Kokoryn;
- Członek Rady Nadzorczej – Henryk Łańko;
- Członek Rady Nadzorczej – Andrzej Orzechowski;
- Członek Rady Nadzorczej – Ryszard Przystawko.

W okresie sprawozdawczym nie było zmian w składzie Rady Nadzorczej Spółki.

Zarząd

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Zarząd Spółki działał w dwuosobowym składzie:

- Prezes Zarządu – Wiesław Pancer;
- Wiceprezes Zarządu – Jarosław Słoma.

Prokurenci

Na dzień 31 grudnia 2020 roku prokurentami Spółki byli:

- Prokurent – Antoni Kujawa;
- Prokurent – Jacek Zyśk;
- Prokurent – Krzysztof Wawrzyniuk.

3. Obszar oddziaływania

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Olsztynie prowadzi swoją działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Olsztyn. Głównymi odbiorcami są mieszkańcy Olsztyna, a także instytucje i firmy mające swoje siedziby w granicach administracyjnych gminy. Uchwała nr XXX/508/21 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Olsztyn wyznacza aglomerację Olsztyn położoną w województwie warmińsko-mazurskim w powiecie olsztyńskim o równoważnej liczbie mieszkańców 221 662 RLM z oczyszczalnią ścieków w Olsztynie, obejmującą swym zasięgiem miasto Olsztyn oraz miejscowości z terenu Gminy Barczewo: Barczewo, Łęgajny, Wójtowo, Ruszajny, Kapłityny, Nikielkowo, Wróćnikowo, Barczewko, miejscowości z terenu Gminy Stawiguda: Ruś, Bartąg, Jaroty, miejscowości z terenu Gminy Purda: Klebark Mały i Ostrzeszewo, miejscowości

z terenu Gminy Dywity: Dywity, Ługwałd, Różnowo, Słupy, Kieźliny, Wadąg, Myki, Zalbki, miejscowości z terenu Gminy Jonkowo: Gutkowo, miejscowości z terenu Gminy Gietrzwałd: Kudypy, Gronity, Naterki, Sząbruk, Unieszewo, Barwiny, Łupstych, Siła, Cegłowo.

Zasoby wody, wielkość ujęć, stan stacji uzdatniania wody, jak również przepustowość oczyszczalni ścieków umożliwiają Przedsiębiorstwu zaspokajanie zgłaszanych potrzeb gmin ościennych w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Spółka systematycznie rozszerza obszar świadczenia usług w wyniku podłączania do miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej miejscowości z gmin ościennych.

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. Spółka zaopatruje w wodę Nikielkowo, Jonkowo, Ostrzeszewo, Zalbki, Myki, Wadąg, Gietrzwałd oraz Bartąg. Natomiast odbiera i oczyszcza ścieki z Barczewa, Łęgajń, Wójtowa, Kudyp, Bartąga, Słup, Kieźlin, Wadąga Zalbek, Myk, Dywit, Jonkowa, Kaplityn, Ostrzeszewa, Klebarka Małego, Szczęsnego, Rusi i Gronit.

Spółka nie posiada konkurentów na lokalnym rynku, na którym działa – mamy tu do czynienia z naturalnym monopolem technicznym. Własne ujęcia wody wykorzystują: Miejski Szpital Zespolony, Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, Szpital MSWiA, Szpital Uniwersytecki, Samodzielny Publiczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc w Olsztynie i Indykpol.

II. PRODUKCJA

1. Produkcja i sprzedaż wody

W 2020 roku wyprodukowano łącznie 9 858,1 tys. m³ wody surowej. Jest to o 291,9 tys. m³ mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Woda pochodziła z pięciu ujęć.

tabela 1

Produkcja wody przez poszczególne ujęcia wody (w m³)

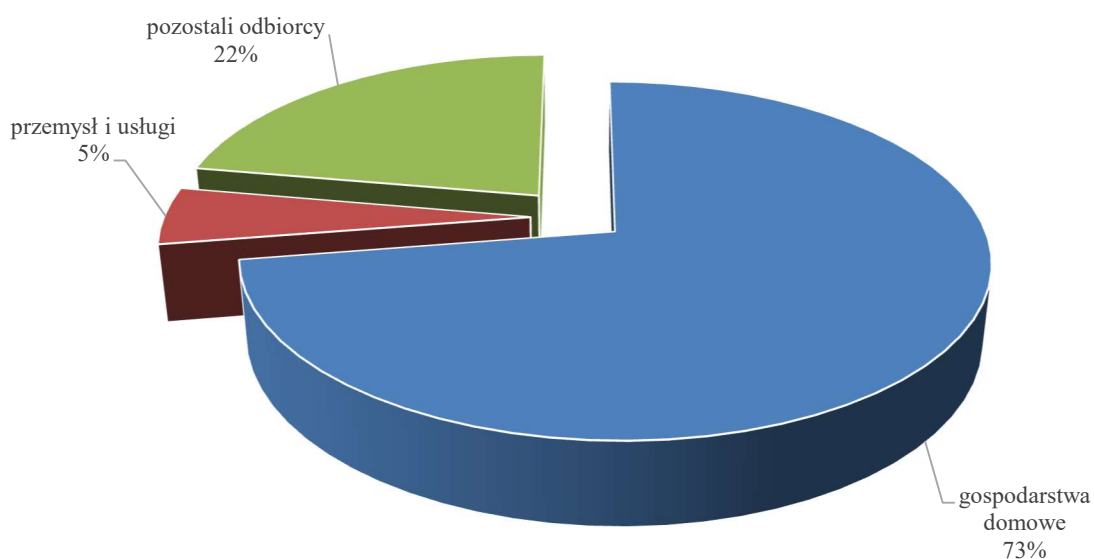
Wyszczególnienie	Ujęcie Wody „Wadąg”	Ujęcie Wody „Zachód”	Ujęcie Wody „Kortowo”	Ujęcie Wody „Jaroty”	Ujęcie Wody „Likusy”
2020 rok	5 933 407	2 784 771	436 947	366 227	336 730
2019 rok	5 819 992	2 975 153	550 448	388 653	415 740
wzrost(+) spadek (-)	113 415	-190 382	-113 501	-22 426	- 79 010

Źródło: opracowanie własne.

W 2020 roku sprzedaż wody wyniosła 8 058,5 tys. m³ i była niższa od sprzedaży w 2019 roku o 102,7 tys. m³, tj. o 1,3%. Różnica między produkcją wody surowej, a sprzedażą wody wynosząca 1 799,6 tys. m³, to woda pobrana do własnych celów technologicznych, w tym: płukanie filtrów na stacjach uzdatniania wody, wiosenne i jesienne płukanie sieci oraz zdroje uliczne, gaszenie pożarów i straty.

Strukturę sprzedaży wody w 2020 roku z podziałem na grupy odbiorców przedstawia wykres 1.

Struktura sprzedaży wody w 2020 roku

Źródło: opracowanie własne.

Spadek wielkości dostarczonej wody jest następstwem m.in. wybuchu pandemii wirusa COVID-19 oraz obostrzeń związanych z jej zwalczaniem. Porównując dane IV-XII roku 2019 do 2020, obserwuje się zmniejszenie ilości dostarczonej wody w następujących grupach odbiorców (tabela 2):

- zakłady produkcyjne: -28 317 m³,
- przemysł farmaceutyczny i spożywczy: -33 183 m³,
- inne (szkoły, przedszkola, szpitale, budynki użyteczności publicznej): -276 104,91 m³.

Mimo zmiany ilości sprzedaży w strukturze odbiorców usług na rzecz gospodarstw domowych, w okresie VI-XII 2020 r. odebrano 221 434,30 tys. m³ wody mniej niż w analogicznym okresie roku (spadek o 4%).

tabela 2

Sprzedaż wody w ujęciu ilościowym wg. grup odbiorców (2019, 2020)

wyszczególnienie		gosp. indywidual.	poz gosp. dom.	z-dy produk.	przem. farm. i spożyw.	inni	gminy	razem
		m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³
2020	styczeń	74 348,00	455 710,00	24 629,00	13 009,00	124 151,03	27 969,00	719 816,03
	luty	85 164,00	395 402,00	21 968,00	14 332,00	137 992,13	29 545,00	684 403,13
	marzec	74 322,00	435 892,00	22 418,00	10 961,00	130 090,03	32 141,00	705 824,03
	kwiecień	89 347,00	427 950,00	17 584,00	14 145,00	97 177,50	35 231,00	681 434,50
	maj	86 549,00	381 304,00	15 060,00	8 002,00	89 868,40	30 678,00	611 461,40
	czerwiec	78 177,00	427 895,00	22 703,00	7 420,00	105 738,13	40 265,00	682 198,13
	lipiec	81 862,00	328 164,00	27 563,00	16 249,00	127 239,03	25 430,00	606 507,03
	sierpień	87 614,00	402 033,00	30 153,00	18 188,00	112 836,53	35 747,00	686 571,53
	wrzesień	81 675,00	381 396,00	23 036,00	11 389,00	112 997,03	32 216,00	642 709,03
	październik	79 982,00	393 394,00	24 897,00	14 994,00	129 086,53	28 059,00	670 412,53
	listopad	79 167,00	405 870,00	25 309,00	8 201,00	114 331,03	39 588,00	672 466,03
	grudzień	79 364,00	430 122,00	23 677,00	9 320,00	120 842,53	31 413,00	694 738,53
	RAZEM IV-XII	743 737,00	3 578 128,00	209 982,00	107 908,00	1 010 116,71	298 627,00	5 948 498,71
2019	styczeń	82 670,60	403 724,00	21 754,00	17 656,00	136 223,40	26 398,00	688 426,00
	luty	74 535,00	384 421,00	23 182,00	11 671,00	124 975,50	24 117,00	642 901,50
	marzec	77 288,60	396 369,00	23 371,00	15 455,00	122 440,40	25 061,00	659 985,00
	kwiecień	72 203,00	402 161,00	26 025,00	14 381,00	144 563,50	28 744,00	688 077,50
	maj	89 287,60	413 391,00	27 524,00	17 137,00	151 158,40	29 219,00	727 717,00
	czerwiec	80 355,00	407 846,00	24 508,00	18 037,00	146 192,50	29 356,00	706 294,50
	lipiec	88 874,60	361 357,00	30 331,00	17 214,00	142 595,40	29 981,00	670 353,00
	sierpień	82 266,00	387 501,00	26 462,00	18 609,00	138 418,50	32 507,00	685 763,50
	wrzesień	87 005,60	399 047,00	28 646,00	15 181,00	130 634,03	20 858,00	681 371,63
	październik	76 583,00	378 563,00	27 920,00	13 650,00	151 640,13	29 498,00	677 854,13
	listopad	78 731,30	406 273,00	23 022,00	15 168,00	153 044,03	65 264,00	741 502,33
	grudzień	77 981,29	348 247,00	23 861,00	11 714,00	127 975,13	1 221,00	590 999,42
	RAZEM IV-XII	733 287,39	3 504 386,00	238 299,00	141 091,00	1 286 221,62	266 648,00	6 169 933,01
	różnica IV-XII	10 449,61	73 742,00	- 28 317,00	- 33 183,00	- 276 104,91	31 979,00	- 221 434,30

Źródło: opracowanie własne

Woda do odbiorców dostarczana była siecią wodociągową. Długość sieci i przyłączy wodociągowych, będących na stanie Spółki na koniec 2020 roku wyniosła 391,6 km. W roku sprawozdawczym wybudowano połączenie sieci wodociągowych w ulicach: Diamentowa – Perłowa o długości 46,96 m oraz wykonano nowe przyłącze wodociągowe do obiektów technologicznych o długości 351,90 m i wymieniono przyłącza awaryjne o łącznej długości 137,96 m. W ramach prac konserwacyjno-remontowych na sieci i przyłączach wodociągowych:

- usunięto 4 awarie na magistralach wodociągowych;
- usunięto 81 awarii na sieci rozdzielczych;
- usunięto 23 awarie przyłączy wodociągowych do budynków;
- usprawniono 38 zasuw liniowych i zamontowano 22 nowych;
- wymieniono i zamontowano 107 zasuw na sieciach rozdzielczych i przyłączach;
- usprawniono 48 nawiertek oraz zamontowano 33 nowe;
- usprawniono 76 hydrantów oraz wymieniono 52 hydranty ppoż.;
- wymieniono i zamontowano 57 nowych osłon odwodnienia hydrantu;
- wymieniono i zamontowano 301 obudów do zasuw;
- wymieniono i zamontowano 295 skrzynek do zasuw i 60 skrzynek do hydrantów;
- oczyszczono 27 komór zasuw;
- zamontowano 489 tabliczek oznaczeniowych do zasuw i hydrantów;

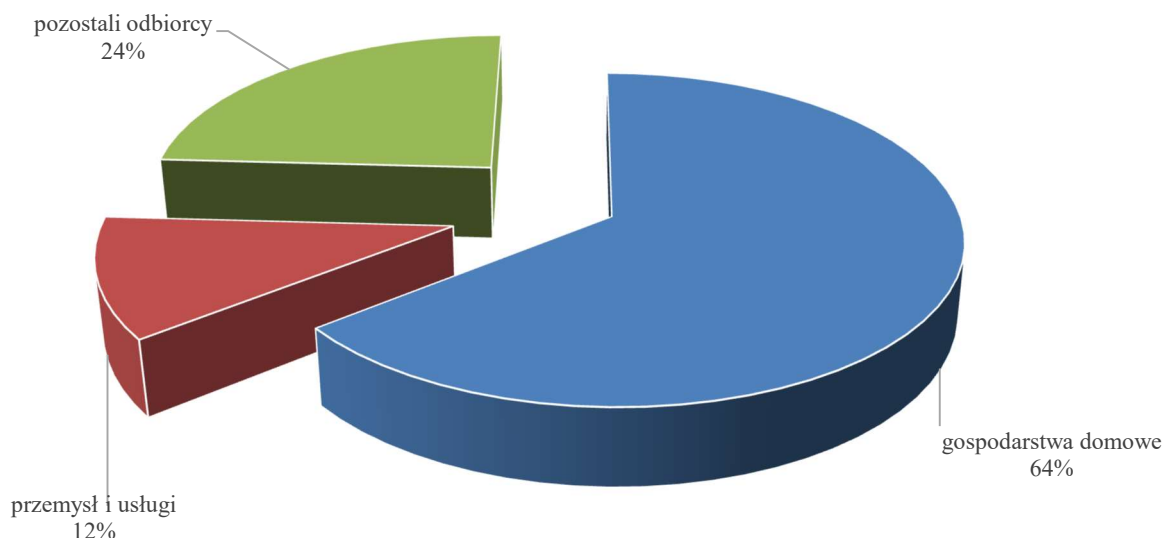
- wymieniono 1734 wodomierze, z czego 97% nowych wodomierzy stanowiły wodomierze z możliwością zdalnego odczytu;
- zamontowano 9 nakładek do zdalnego odczytu wodomierzy;
- zainstalowano 130 wodomierzy ogrodowych;
- odtworzono 662 miejsca w pasach drogowych ZDZiT, obszarach SM i WM.

2. Odbiór ścieków

W okresie sprawozdawczym odebrano od odbiorców i oczyszczono 9 098,9 tys. m³ ścieków, tj. o 37,2 tys. m³ (0,4%) więcej niż w roku ubiegłym. Udział poszczególnych grup w ramach usługi odbioru ścieków przedstawia wykres 2.

wykres 2

Struktura odbioru ścieków w 2020 roku

Źródło: opracowanie własne.

W okresie IV-XII 2020 r., tj. w czasie występowania pandemii wirusa COVID-19, wielkość odebranych ścieków zmniejszyła się o 83 949,90 m³ w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego (tabela 3).

tabela 3

Sprzedaż ścieków w ujęciu ilościowym wg. grup odbiorców (2019, 2020)

wyszczególnienie		gosp. indywid.	poz gosp. dom.	z-dy produk.	przem. farn. i spozyw.	inni	gminy	razem
		m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³
2020	styczeń	74 935,00	455 518,00	22 041,00	63 289,00	116 380,03	70 980,00	803 143,03
	luty	86 530,00	395 190,00	19 062,00	61 263,00	130 457,13	81 427,00	773 929,13
	marzec	75 776,00	435 754,00	23 665,00	63 004,00	121 049,03	80 207,00	799 455,03
	kwiecień	91 020,00	427 750,00	20 738,00	64 590,00	90 820,50	71 696,00	766 614,50
	maj	87 114,00	378 186,00	19 102,00	64 933,00	79 999,40	84 965,00	714 299,40
	czerwiec	79 389,00	427 703,00	20 487,00	68 577,00	95 668,13	78 939,00	770 763,13
	lipiec	82 096,00	328 003,00	23 378,00	73 623,00	111 367,03	79 307,00	697 774,03
	sierpień	89 032,00	401 148,00	25 819,00	74 714,00	99 183,53	75 028,00	764 924,53
	wrzesień	82 739,00	381 237,00	19 659,00	70 564,00	103 776,03	76 960,00	734 935,03
	październik	81 337,00	393 199,00	23 070,00	67 590,00	112 074,53	74 091,00	751 361,53
	listopad	79 920,00	405 688,00	23 072,00	60 088,00	98 817,03	78 968,00	746 553,03
	grudzień	81 114,00	429 959,00	22 255,00	59 260,00	120 929,53	61 659,00	775 176,53
RAZEM IV-XII		753 761,00	3 572 873,00	197 580,00	603 939,00	912 635,71	681 613,00	6 722 401,71
2019	styczeń	83 490,00	403 570,00	25 295,00	65 153,00	128 119,40	78 990,00	784 617,40
	luty	75 886,00	384 253,00	23 084,00	53 044,00	118 378,50	66 023,00	720 668,50
	marzec	78 901,00	396 284,00	23 131,00	61 577,00	120 293,40	69 905,00	750 091,40
	kwiecień	73 850,00	400 598,00	24 448,00	58 591,00	131 565,50	73 619,00	762 671,50
	maj	89 872,00	413 268,00	25 705,00	66 626,00	133 576,40	71 889,00	800 936,40
	czerwiec	81 278,00	407 617,00	25 081,00	64 147,00	131 963,50	70 721,00	780 807,50
	lipiec	88 948,00	361 207,00	28 770,00	64 808,00	122 114,40	74 902,00	740 749,40
	sierpień	83 628,00	387 276,00	22 124,00	64 813,00	119 875,50	68 666,00	746 382,50
	wrzesień	87 628,00	398 917,00	20 018,00	62 277,00	112 467,03	67 709,00	749 016,03
	październik	77 934,00	378 406,00	19 192,00	66 108,00	127 620,13	71 723,00	740 983,13
	listopad	79 489,70	406 128,00	19 708,00	61 097,00	146 659,03	67 712,00	780 793,73
	grudzień	79 042,29	349 355,00	22 723,00	60 619,00	118 811,13	73 455,00	704 005,42
RAZEM IV-XII		741 669,99	3 502 772,00	207 769,00	569 086,00	1 144 652,62	640 396,00	6 806 345,61
różnica IV-XII		12 091,01	70 101,00	- 10 189,00	34 853,00	- 232 016,91	41 217,00	- 83 943,90

Źródło: opracowanie własne

Długość sieci i przyłączy kanalizacji sanitarnej będących na stanie Spółki na koniec 2020 roku wyniosła 375 km. W roku sprawozdawczym wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Trylińskiego o długości 545,23 m. W celu utrzymania w pełnej sprawności eksploatacyjnej sieci w ramach:

- czyszczenia sieci kanalizacji sanitarnej:
 - oczyszczono 60 km sieci przy pomocy specjalistycznych samochodów;
- prac konserwacyjnych:
 - wykonano remonty studni i regulację włączów o łącznej ilości 45 szt.;
 - dokonano przeglądu i czyszczenia ręcznego studni sanitarnych w ilości 600 szt.;
 - dokonano przeglądu stanu technicznego kanałów kamerą TV przy współpracy z czyszczącym samochodem SCK w ilości 15,8 km;
 - wykonano punktowe remonty rur metodami bezwykopowymi – 166 szt.;
- prac przeglądowych:
 - dokonano odbiorów wstępnych nowo wybudowanych sieci i przyłączy w ilości 80 szt.

Eksploatacja sieci prowadzona była w systemie rotacyjnym w czasie pandemii COVID-19, w priorytecie zachowania nieprzerwanej ciągłości świadczenia usług.

3. Odbiorcy Spółki

Na dzień 31.12.2020 r. Spółka rozliczała następujące ilości wodomierzy głównych wraz z podlicznikami:

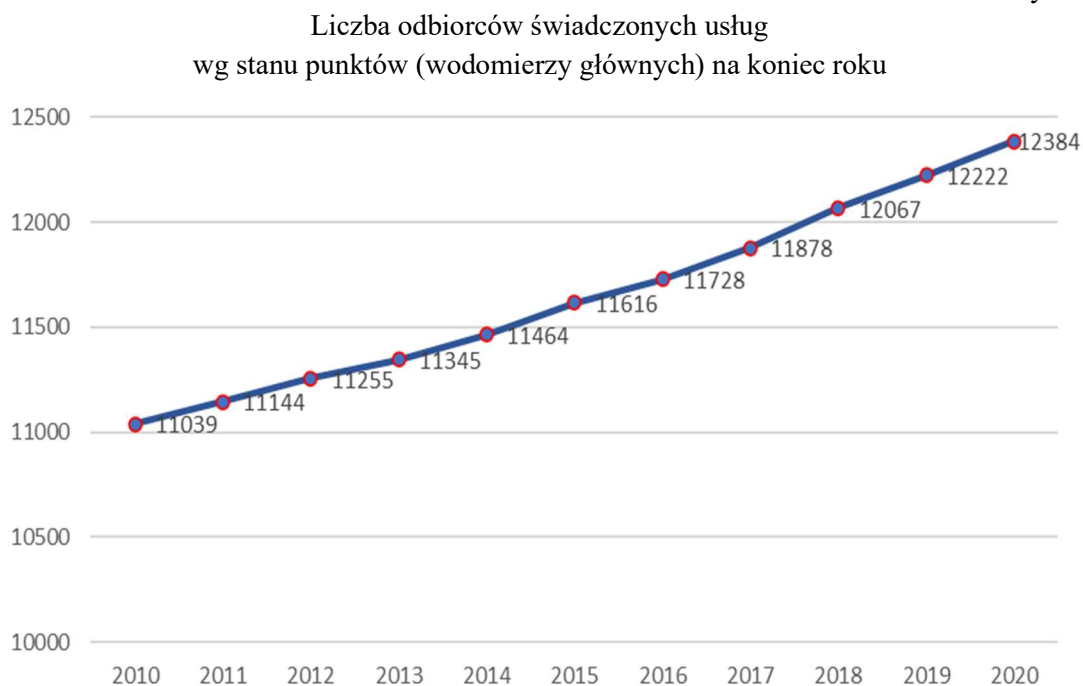
- gospodarstwa domowe: 10.802 (z tego: budynki jednorodzinne 8.121 i budynki wielorodzinne 2.681);
- przemysł i usługi: 241;
- pozostali odbiorcy: 4.587, w tym odbiorcy gminni 53 punktów rozliczeń (wodomierzy/przepływomierzy).

Ilość odprowadzonych ścieków zasadniczo jest ustalana na podstawie zużycia wody. Urządzenia pomiarowe (38 szt.) określające ilość ścieków zainstalowane są na sieciach odprowadzających ścieki z sąsiednich gmin oraz przyłączach niektórych przedsiębiorstw.

Spółka funkcjonując w granicach aglomeracji olsztyńskiej dostarcza wodę i odprowadza ścieki na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych z gminami ościennymi, w których określone są wzajemne prawa i obowiązki stron. W związku z rozwojem budownictwa mieszkaniowego w sąsiednich gminach, przy granicy z Gminą Olsztyn, uregulowanie wzajemnych stosunków pomiędzy Gminą Olsztyn, a gminami ościennymi w formie umów cywilnoprawnych może okazać się niewystarczające. Biorąc pod uwagę zadania każdej z poszczególnych gmin, zgodnie z art. 3 u.z.z.w., zadania w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków mogą być wykonywane i uregulowane pomiędzy zainteresowanymi gminami w formie związku międzygminnego lub powierzone wskazanej gminie w porozumieniu międzygminnym. Niewywiązanie się w niektórych przypadkach przez Gminy z umowy o odprowadzanie ścieków, odnośnie posiadania sprawnych urządzeń pomiarowych, może doprowadzić w ostateczności do sporu sądowego i konieczności zastępczego wykonania przez Spółkę naprawy lub wymiany urządzeń pomiarowych na koszt gmin ościennych.

Liczba odbiorców wody liczona wg stanu punktów (wodomierzy głównych) na koniec 2020 roku wynosiła 12.384 i zwiększyła się w ciągu roku o 162 odbiorców, tj. 1,3%.

wykres 3

Źródło: opracowanie własne.

W ciągu ostatnich dziesięciu lat nastąpił przyrost liczby odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych o 1.345, tj. o 12,2%.

W 2020 roku dla okolicznych gmin dostarczono 388,3 tys. m³ wody, co stanowi 4,8% całkowitej sprzedaży wody oraz odebrano 914,2 tys. m³ ścieków (10% wszystkich ścieków) na łączną kwotę 7 432,8 tys. zł.

4. Pozostała działalność usługowa

Poza działalnością podstawową w 2020 roku Spółka świadczyła usługi w zakresie robót odpłatnych, obejmujących:

- usuwanie awarii zewnętrznych instalacji, przyłączy i sieci wodno-kanalizacyjnej, wykonanie przyłączy wodno-kanalizacyjnych na indywidualne zlecenia, remont urządzeń;
- przeglądy i odbiory sieci, przyłączy i obiektów wodno-kanalizacyjnych;
- wykonywanie badań laboratoryjnych.

W 2020 roku akredytowane przez PCA laboratorium Spółki wykonało badania na potrzeby własne Spółki oraz na zlecenie klientów zewnętrznych w następującym zakresie:

1. Badania mikrobiologiczne wody:

- pobrano 3173 próbki na potrzeby Spółki;
- przyjęto 1572 próbek do badań od klientów zewnętrznych;
- wykonano łącznie 19625 badań, w tym 8612 badania w ramach zleceń zewnętrznych i 11013 badania na potrzeby Spółki.

2. Badania fizykochemiczne wody:

- pobrano 2431 próbki na potrzeby Spółki;
- przyjęto 589 próbek do badań od klientów zewnętrznych;
- wykonano łącznie 11570 badań, z tego: 3263 badań w ramach zleceń zewnętrznych i 8307 badań na potrzeby Spółki;
- dodatkowo wykonano 6 558 badań kontrolnych w ramach sterowania jakością.

3. Badania fizykochemiczne ścieków i osadów ściekowych i biogazu:

- pobrano 286 próbek ścieków na potrzeby Spółki;
- przyjęto 74 próbek badań od klientów zewnętrznych;
- wykonano łącznie 2163 badań, z tego 231 badania w ramach zleceń zewnętrznych 1932 badań na potrzeby Spółki;
- pobrano 766 próbek osadów ściekowych na potrzeby Spółki;
- wykonano 2850 badań osadów ściekowych;
- pobrano 295 próbek biogazu na potrzeby Spółki;
- wykonano 782 badań biogazu.

W 2020 r. Dział Techniczny wydał 465 warunków technicznych, dokonał 243 uzgodnień dokumentacji projektowej oraz 108 odbiorów technicznych końcowych.

Przychody z robót odpłatnych, działalności pomocniczej w 2020 roku wyniosły 901,2 tys. zł, co stanowiło 0,96% całkowitej wartości sprzedaży.

III. ZATRUDNIENIE I DZIAŁALNOŚĆ SOCJALNA

W 2020 roku średnioroczne zatrudnienie ukształtowało się na poziomie 452,1 etatów i w stosunku do roku 2019 wzrosło o 9,74 etatu, tj. o 2,2%.

Na dzień 31.12.2020 r. Spółka zatrudniała ogółem 458 osób, z tego 105 kobiet i 353 mężczyzn.

W 2020 roku przyjęto do pracy 31 osób. Z pracy odeszło 21 pracowników, z tego: 9 pracowników zatrudnionych na stanowiskach produkcyjnych i 12 pracowników zatrudnionych na stanowiskach nieprodukcyjnych.

Średni staż pracy pracowników w Spółce wynosi 18 lat. Średni wiek załogi to 48 lat.

tabela 4

Struktura zatrudnienia wg wykształcenia (w %)

Wykształcenie	2020 r.	2019 r.
podstawowe	6,1	6,7
zasadnicze zawodowe	25,1	26,2
średnie	32,5	34,0
wyższe	36,3	33,1

Źródło: opracowanie własne.

W strukturze zatrudnienia, z uwagi na specyfikę działalności Spółki, podobnie jak w latach ubiegłych największy udział (68,8%) stanowili pracownicy z wykształceniem średnim i wyższym.

Zarząd Spółki stwarza pracownikom możliwości rozwoju poprzez popieranie różnego rodzaju form kształcenia i doskonalenia, udzielając w tym zakresie pomocy finansowej. W 2020 roku Spółka kontynuowała programy szkoleniowe umożliwiające pracownikom rozwój poprzez podnoszenie kwalifikacji. Koszt szkoleń wyniósł 59,8 tys. zł. Z powodu panującej pandemii koronawirusa jest to zdecydowanie niższa wartość niż w latach ubiegłych. Większość szkoleń odbywała się w formie on-line.

W 2020 roku piętnastu pracowników podwyższało kwalifikacje zawodowe na wyższych uczelniach - studia I-szego i II-giego stopnia, studia podyplomowe. Koszt czesnego wyniósł 44 050,00 zł. Wszyscy pracownicy posiadają zawarte z pracodawcą umowy na podwyższanie kwalifikacji zawodowych, wybrany przez pracownika kierunek nauki musi być zgodny z potrzebami merytorycznymi pracodawcy i jest z nim wcześniej uzgadniany.

W roku 2020 zgłoszono 5 wypadków przy pracy z czego:

- 1 zgłoszenie nie zostało uznane za wypadek przy pracy,
- 4 zgłoszenia uznano za lekkie wypadki przy pracy.

Wskutek wypadków przy pracy absencja chorobowa wyniosła łącznie 145 dni. W 2020 r. nie odnotowano wypadków w drodze do/z pracy.

Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w 2020 r. wyniósł 871 956,29 zł i obciążył koszty Spółki. Środki z Funduszu przeznaczane są na cele socjalno-bytowe pracowników i członków ich rodzin. Cele określone są w rocznym Preliminarzu wydatków uzgadnianym z Zarządami Związków Zawodowych. Środki Funduszu przeznaczane są m.in. na: oprocentowane pożyczki na remont lub zakup mieszkania albo budowę domu, dofinansowanie wypoczynku, dofinansowanie kosztów opłat za żłobki, przedszkola, kosztów nauki w szkołach tzw. „wyprawka szkolna”, zapomogi losowe, organizację okolicznościowych imprez np. Dzień Dziecka, wycieczki turystyczno-krajoznawcze, wsparcie finansowe dla emerytów i rencistów Spółki, itp.

W ramach profilaktycznej opieki zdrowotnej, oprócz badań wstępnych, okresowych i kontrolnych, pracownicy zatrudnieni na stanowiskach powodujących narażenie na działanie

szkodliwych czynników, np. prace przy usuwaniu nieczystości komunalnych, prace ze szkodliwym czynnikiem biologicznym lub w kontakcie z glebą, Spółka zapewnia szczepienia ochronne przeciwko: grypie, tężcowi, wirusowemu zapaleniu wątroby typu A, durowi brzuszemu i kleszczowemu zapaleniu mózgu. Wykazy stanowisk pracy oraz zasady szczepień uregulowane są w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy.

IV. INWESTYCJE I REMONTY

W 2020 roku Spółka poniosła nakłady inwestycyjne w wysokości 52 729,6 tys. zł, na planowane 61 036 tys. zł. W stosunku do 2019 roku były one wyższe o 28 344,7 tys. zł, tj. o 112,32%. Prowadzona przez Spółkę w 2020 roku działalność inwestycyjna służyła głównie modernizacji istniejących obiektów infrastruktury technicznej i budowlanej w celu zapewnienia prawidłowego ich funkcjonowania. Nakłady inwestycyjne w podziale na poszczególne obiekty przedstawia poniższa tabela:

tabela 3

Nakłady inwestycyjne (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Urządzenia kanalizacyjne	Urządzenia wodociągowe	Obiekty administracyjno-techniczne	Zakupy gotowych dóbr inwestycyjnych
2020 rok	30 415,5	297,6	11 120,6	10 895,8
2019 rok	2 266,7	2 735,5	15 610,3	4 222,3
przyrost(+); spadek(-)	(+) 28 148,8	(-) 2 437,9	(-) 4 489,7	(+) 6 673,5

Źródło: opracowanie własne.

Zadania inwestycyjne zrealizowane w 2020 roku:

Część I. Urządzenia kanalizacyjne

- odwodnienie przepompowni ścieków P-17 ul. Kubusia Puchatka;
- modernizacja systemu sterowania procesów technologicznych na oczyszczalni ścieków;
- budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Trylińskiego;

Część II. Urządzenia wodociągowe

- budowa połączenia sieci wodociągowych w ulicach: Diamentowa – Perłowa;

Część III. Obiekty administracyjno-techniczne

- budowa punktu zrzutu nieczystości z beczek asenizacyjnych na oczyszczalni ścieków;
- budowa nowego budynku pogotowia i dyspozytorni na bazie PWiK;
- przebudowa belki suwnicowej w budynku kratowni oczyszczalni ścieków;
- monitoring miejsc magazynowania odpadów wraz z wpięciem w istniejący system monitoringu oczyszczalni ścieków;
- dobór urządzeń oraz wykonanie instalacji klimatyzacji pomieszczeń technicznych oczyszczalni ścieków;
- zakup i montaż urządzeń instalacji klimatyzacji w pomieszczeniach biurowych na III piętrze budynku administracyjnego „A”;
- wykonanie przeszklonej ścianki działowej w pokoju 107, w budynku biurowym „E” zlokalizowanym na terenie bazy PWiK sp. z o.o. w Olsztynie przy ul. Oficerskiej 16a;
- zakup i montaż wciągnika elektrycznego na oczyszczalni ścieków.

Spółka zakupiła zestawy komputerowe i oprogramowanie (314,1 tys. zł), odtworzono środki trwałe, urządzenia, sprzęt i narzędzia (1 114,2 tys. zł), zakupiono środki transportu (3 342,9

tys. zł), dokonano wykupu sieci od osób trzecich (634,6 tys. zł) oraz wykupu gruntów będących w użytkowaniu wieczystym (5 490 tys. zł).

W 2020 roku w systemie zleceńowym wykonano remonty o wartości 429,6 tys. zł. Prace remontowe dotyczyły infrastruktury wodociągowo – kanalizacyjnej oraz obiektów technologicznych i technicznych Spółki.

W 2020 roku kontynuowano realizację projektów objętych dofinansowaniem unijnym tj.:

- „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Olsztyn – etap I – projekt dofinansowany ze środków Funduszu Spójności
- „Przebudowa systemu dystrybucji ciepła na Oczyszczalni Ścieków „Łyna” w Olsztynie wraz z robotami towarzyszącymi” – projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
- „Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta w Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie” – projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

V. INFORMACJA DOTYCZĄCA OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO I ZAGADNIENIŃ SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI

Spółka eksploatuje na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę pięć ujęć: Wadąg, Zachód, Kortowo, Jaroty i Likusy, z czego największe z nich to ujęcie Wadąg. Ujmowana woda podziemna poddawana jest procesowi dwustopniowej filtracji w celu usunięcia nadmiaru żelaza i manganu. Wprowadzana do sieci wodociągowej woda uzdatniona, spełnia wymagania jakościowe zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Potwierdzeniem spełnienia wszystkich wymogów prawnych jest prowadzony przez PWiK monitoring jakości wody. W 2020 r. łącznie z pięciu ujęć pobrano i uzdatniono 9 858 082 m³ wody surowej, z czego 9 339 546 m³ zostało wprowadzone do sieci. Z tytułu poboru wód w 2020 r. naliczono opłatę zmienną w wysokości 670 857 zł. Opłata stała wynikająca z warunków określonych w decyzjach na pobór wód wyniosła 95 333 zł (płatna w 4 równych ratach).

Ścieki odprowadzane z Miejskiej Oczyszczalni Ścieków „Łyna” w Olsztynie odpowiadają warunkom określonym w pozwoleniu wodnoprawnym obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2025 r.

Analizy wykazały, że procent redukcji zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych w MOŚ „Łyna” odprowadzanych do odbiornika wynosił odpowiednio:

- ChZT – zmierzony 95,1%, wymagany decyzją wynosi 75%;
- BZT₅ – zmierzony 98,8%, wymagany decyzją wynosi 90%;
- Zawiesina ogólna – zmierzony 98,2%, wymagany decyzją wynosi 90%;
- Azot ogólny – zmierzony 92,1%, wymagany decyzją wynosi 70%;
- Fosfor ogólny – zmierzony 95,1%, wymagany decyzją wynosi 80%.

W zakresie ilości odprowadzanych ścieków warunki decyzji są dotrzymanywane. W 2020 r. odprowadzono średnio $Q_{d\acute{s}r} = 32\,284\text{ m}^3/\text{d}$. Wysokość naliczonej opłaty zmiennej za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w 2020 r. wyniosła 527 914 zł. Opłata stała za odprowadzanie ścieków do wód, wynikająca z warunków określonych w decyzji, wynosi 40 667 zł (płatna w 4 równych ratach).

Za odprowadzanie wód opadowych naliczono opłatę w wysokości 1 002 zł.

Opłaty, za pobór wód oraz wprowadzenie ścieków do wód lub ziemi, wnosi się raz w kwartale do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Opłata zmienna naliczona za usługi wodne za 2020 r. wyniosła 1 199 602 zł (I kw. 316 588 zł, II kw. 340 208 zł, III kw. 285 367 zł i IV kw. 257 439 zł).

Z tytułu emisji zanieczyszczeń do powietrza za 2020 r. naliczono opłatę w wysokości 5 806,11 zł. W Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie emisja do powietrza odbywa się ze źródeł zorganizowanych, niezorganizowanych oraz procesów spalania paliw w silnikach spalinowych. Źródłami emisji zorganizowanej są: Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów (osadów ściekowych) oraz osiem kotłowni zlokalizowanych na terenie obiektów należących do Spółki.

Standardy emisyjne dla instalacji termicznego przekształcania osadów ściekowych, określone są w pozwoleniu na wprowadzanie pyłów i gazów do powietrza, wydanej przez Urząd Marszałkowski w dniu 22 lutego 2019 r., znak: OŚ.PŚ.7223.12.2018, obowiązującej do 21.02.2029 r. Opłata środowiskowa za emisję pyłów i gazów do powietrza z instalacji termicznego przekształcania osadów ściekowych za 2020 r. wyniosła łącznie 171,61 zł. Sumaryczny czas pracy instalacji w tym okresie wynosił 502 godzin.

Kotłownie zakładowe eksploatowane są na potrzeby wytworzenia ciepła do centralnego ogrzewania budynków i podgrzewania wody. Naliczona kwota opłaty za emisję substancji do powietrza z emitorów, należących do ww. źródeł, w 2020 r. wyniosła 3 108,69 zł. Opłata środowiskowa za emisję z procesów spalania paliw w silnikach spalinowych w 2020 r. wyniosła 2 521,91 zł.

Marginalnym zjawiskiem jest emisja niezorganizowana pochodząca z procesów spawania na wolnym powietrzu. Za emisję będącą efektem procesów spawania na wolnym powietrzu w 2020 r. naliczono opłatę środowiskową w wysokości 3,90 zł.

Spółka posiada 3 decyzje administracyjne właściwych organów w zakresie gospodarowania odpadami, tj. pozwolenie na wytwarzanie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów w procesie unieszkodliwienia osadów ściekowych poprzez spalanie oraz zezwolenie na przetwarzanie odpadów gleby i ziemi w procesie sortowania. W roku 2020 z uwagi na powstanie nowego miejsca, w którym będą wytwarzane odpady tj. Punkt zrzutu nieczystości, Spółka wystąpiła z wnioskiem o zmianę decyzji na wytwarzanie odpadów, w której uwzględniono nowe ilości i kody powstających odpadów. Po uzyskaniu pozwolenia na wytwarzanie odpadów z tego miejsca, Punkt zrzutu nieczystości zacznie funkcjonować dla Działu Sieci Kanalizacyjnej na jednej linii instalacji. Druga linia, o ile Spółka uzyska decyzję środowiskową na przetwarzanie odpadów a dalej decyzję na przetwarzanie odpadów, przeznaczona będzie dla Działu Sieci Wodociągowej. Na linii tej przetwarzany będzie odpad uwodnionej gleby (odsączany). Powstająca gleba i piasek będą mogły zostać ponownie wykorzystane jako np. podsypka przy awariach sieci.

Z powodu zmian w ustawie o odpadach z roku 2018, Spółka zobowiązana była założyć monitoring wizyjny miejsca przetwarzania gleby, co w roku 2020 zostało wykonane.

W ramach gospodarowania wytwarzanymi i przetwarzanymi odpadami, Spółka prowadzi ich ścisłą ewidencję, selektywnie je magazynuje w wydzielonych miejscach, a następnie przekazuje uprawnionym firmom specjalistycznym do odzysku (zazwyczaj odpady inne niż niebezpieczne) lub do unieszkodliwiania (odpady niebezpieczne). Od stycznia 2020 ewidencja odpadów w firmie w całości była prowadzona już w formie elektronicznej w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarowaniu odpadami (BDO) (choć dopuszczalną formą były tradycyjne papierowe karty). Największą masę spośród wytwarzanych odpadów stanowią ustabilizowane komunalne osady ściekowe, zaliczane do odpadów innych niż niebezpieczne. Ich produkcja w roku 2020 wynosiła 17193,0638 Mg. Pomimo korzystnego stanu sanitarnego i spełniającego normy składu chemicznego, są to odpady bardzo uciążliwe, ponieważ ze względu

na olbrzymie objętości i szereg obwarowań prawno-środowiskowych, ich bezpośrednie przyrodnicze zagospodarowanie wciąż spotyka się z dużymi utrudnieniami. Niemniej jednak w roku 2020 udało się pozyskać do współpracy dwóch rolników (z jednym Spółka współpracowała już w 2019 roku), którzy przyjęli osady jako nawóz pod uprawy rolne. Spółka przekazała 4.669 Mg. Pozostałą wytworzoną masę przekazano do procesu kompostowania firmie wybranej w przetargu na zagospodarowanie osadów. W roku 2020 przekazano do kompostowania i produkcji nawozu 11822,67 Mg osadu. Osad przekazywany do przetworzenia usuwany jest bezpośrednio spod pras odwadniających.

Oprócz rolniczego zagospodarowania odpadów i przekazania ich do przetworzenia pomiotowi zewnętrznemu, w roku 2020 część osadu skierowano do unieszkodliwienia w spalarni osadów. W 2020 roku Zakład Gospodarki Ściekowej przekazał do spalarni 701,3938 Mg osadów odwodnionych na prasach, które spalono. Spalarnia przez większą część roku była wyłączona z użytkowania.

Odrębnymi procedurami (inwentaryzacje, harmonogramy likwidacji, sprawozdania) objęte są wyroby zawierające azbest. Zgodnie z wymogami ustawy *Prawo ochrony środowiska* wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest dopuszcza się nie dłużej niż do końca 2032 roku. Resztki tego typu wyrobów są nadal eksploatowane przez PWiK, tkwiąc w gruncie w postaci rur wodociągowych azbestocementowych. Wewnętrzny harmonogram wymiany sieci wodociągowej zawierającej azbest, sporządzony przez Dział Sieci Wodociągowej przewiduje eksploatację tych wyrobów maksymalnie do końca 2024 r. W marginalnym zakresie w wyroby azbestocementowe wyposażone są dwie studnie głębinowe na ujęciu wody Wadąg. Są to na bieżąco użytkowane filtry z rur AC o łącznej długości 54 mb. Zaprzestanie korzystania z tych wyrobów będzie następowało sukcesywnie, w miarę naturalnego „starzenia się” studni, prowadzącego do wyłączenia ich z eksploatacji (maksymalnie do końca 2032 r.).

Spółka deklaruje, że zasady społecznej odpowiedzialności biznesu stanowią fundamentalną część planowania biznesowego i wyznaczają kierunki rozwoju firmy. Odpowiedzialne działanie oznacza traktowanie zarówno kontrahentów, jak i pracowników z zachowaniem szacunku, dbałość o środowisko naturalne oraz interesy lokalnej społeczności. Firma uczestniczy w niewielkich projektach o dużym znaczeniu dla społeczności lokalnej. Działania te służą integracji środowisk, budowaniu platformy wymiany doświadczeń. Wszelkie podejmowane inicjatywy przyczyniają się do umacniania wizerunku Spółki jako instytucji zaangażowanej w rozwój społeczności oraz dbałości o potrzeby klientów.

Siedemnaście lat temu Spółka wdrożyła Zintegrowany System Zarządzania Jakością, Środowiskiem i BHP, który mierzalnymi wskaźnikami pokazuje wyraźny postęp w jakości pracy Przedsiębiorstwa.

VI. SYTUACJA I FINANSOWA, MAJĄTKOWA ORAZ PIENIĘŻNA SPÓŁKI

1. Prezentacja wybranych danych finansowych z działalności Spółki z okresu ostatnich 5 lat.

Zestawienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych Spółki

Wyszczególnienie	Wykonanie (w zł)					
	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Przychody ze sprzedaży	79 819 100	82 574 017	83 439 942	86 122 286	90 599 011	93 546 862,30
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu w tym:	84 520 266	84 712 825	85 300 294	87 745 653	90 797 417	96 041 283,59
amortyzacja	23 246 340	19 592 206	19 417 188	19 101 585	19 293 221	20 182 327,39
Wynik na sprzedaży brutto	-4 701 167	-2 138 808	-1 860 352	-1 623 367	-198 406	-2 494 421,29
Pozostałe przychody operacyjne	7 577 671	4 561 186	4 133 469	4 168 670	3 531 140	4 454 824,93
Pozostałe koszty operacyjne	1 007 712	1 268 346	1 259 827	521 921	1 577 301	836 306,29
Wynik na działalności operacyjnej	1 868 792	1 154 032	1 013 290	2 023 382	1 755 433	1 124 097,35
Przychody finansowe	644 028	1 028 361	676 361	384 410	358 960	247 491,80
Koszty finansowe	1 948 532	1 044 223	922 700	1 810 701	1 535 633	1 298 794,15
Zysk brutto	564 286	1 138 171	766 951	597 091	578 760	72 795,00
Zysk netto	145 007	966 957	557 074	178 116	249 610	-99 608,00
Aktywa trwałe	295 284 149	292 694 069	299 603 721	298 589 895	304 487 235	337 352 548,65
Aktywa obrotowe	21 965 986	25 425 852	24 276 143	21 669 104	24 162 530	20 272 602,90
Kapitał własny	166 060 586	171 727 327	174 534 580	179 360 195	179 777 590	179 677 982,45
Zobowiązania długoterminowe	76 231 123	70 275 276	76 454 620	70 467 522	73 687 826	82 722 734,15
Zobowiązania krótkoterminowe	15 527 327	19 581 657	21 583 355	18 089 593	20 416 962	21 319 316,81
Rozliczenia międzyokresowe	56 125 184	52 909 566	46 903 013	46 995 896	47 600 083	64 933 689,62

Źródło: opracowanie własne.

2. Zaciągnięte pożyczki i kredyty

PWiK jest stroną dwóch długoterminowych umów pożyczkowych:

- Umowa pożyczki z NFOŚiGW nr 650/2006/Wn14/OW-ki-IS/P z dnia 20.12.2006 r. (inwestycyjna) na projekt „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie”. Kwota pożyczki z umowy wynosiła 23 911 100 zł, z czego otrzymano 17 497 780 zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2021 roku. Na zabezpieczenie pożyczki ustanowiono zastaw na 53,09% udziałów Gminy w kapitale zakładowym Spółki na dzień 31.12.2005 r., który wynosił 60 698 500 zł. 24 października 2016 roku został zawarty pomiędzy Spółką, a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska aneks do Umowy zastawu na mocy którego ustanowiono zastaw na 16,39% udziałów Gminy w kapitale zakładowym Spółki na dzień 01.09.2016 r. Łączna wartość nominalna 47 345 udziałów wynosi 23 672 500 zł.
- Umowa pożyczki z NFOŚiGW nr 100/2009/Wn14/OW-ki-IS/9 z dnia 03.04.2009 r. (wrakowa) na dofinansowanie przedsięwzięcia „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie”. Kwota pożyczki z umowy wynosiła 155 700 000 zł, z czego otrzymano 95 879 694 zł. Umowa przewidywała spłatę zobowiązania do 30.06.2026 roku. 21 września 2015 roku Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej podjął decyzję nr R/2646/2015 w sprawie wydłużenia okresu spłaty pożyczki wrakowej do 30 września 2031 roku oraz zmniejszenia rat pożyczki począwszy od 30 września 2015 roku. Pożyczka zabezpieczona jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową na kwotę aktualnego zadłużenia.
- Umowa pożyczki z NFOŚiGW nr 160/2019/Wn14/ow-ki-ys/P z dnia 8.05.2019 r. (inwestycyjna) na uzupełnienie wkładu własnego Beneficjenta w realizację przedsięwzięcia POIiś 2014-2020, zadanie: Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Olsztyn etap I”. Kwota pożyczki z umowy wynosiła 13,5 mln. zł, z czego otrzymano 12 412 392,62 zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2033 roku. Pożyczka zabezpieczona jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową na kwotę aktualnego zadłużenia.

Na koniec 2020 roku Spółka posiadała następujące zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek:

tabela 7

Salda pożyczek na dzień 31.12.2020 r. (w zł)

Wyszczególnienie	Wielkość zaciągniętej pożyczki	Zadłużenie wg. stanu na dzień 31.12.2020 r.	Termin spłaty
Pożyczka wrakowa	95 879 694,00	46 907 132,72	2031 rok
Pożyczka inwestycyjna 650/2006	17 497 780,00	1 777 779,60	2021 rok
Pożyczka inwestycyjna 160/2019	12 412 392,62	12 412 392,62	2033 rok

Źródło: opracowanie własne.

PWiK jest stroną następujących długoterminowych kredytów inwestycyjnych:

1. Umowa z PKO BP SA nr 68102035410000599600901538 z dnia 11.12.2017 r. na częściowe finansowanie wykupu na własność nieruchomości gruntowych będących w użytkowaniu wieczystym o powierzchni 34,7786 ha położonej na terenie gminy Olsztyn- obręb 156 działka nr 2/1,2/2 dla której prowadzone przez Sąd Rejonowy w Olsztynie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych, są księgi wieczyste: KW nr OL10/00163161/9 oraz KW nr OL10/00110916/1 („Inwestycja”). Kwota kredytu z umowy wynosiła 13 mln zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2032 roku. Kredyt zabezpieczony jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową oraz hipoteką umowną łączną do kwoty 19,5 mln zł ustanowioną na nieruchomościach będących przedmiotem finansowania.
2. Umowa z Bankiem Gospodarstwa Krajowego nr 19/0912 z 22 marca 2019 roku na finansowanie budowy budynku pogotowia wodno-kanalizacyjnego na terenie bazy przy ul. Oficerskiej 16 A. Kwota kredytu wynosi 13 mln zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2033 roku. Kredyt zabezpieczony jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową oraz hipoteką umowną łączną do kwoty 19,5 mln zł ustanowioną na nieruchomościach będących przedmiotem finansowania.
3. Umowa z Bankiem Gospodarstwa Krajowego nr 20/4147 z 30 października 2020 r. na finansowanie zadań realizowanych zgodnie z planem inwestycyjnym na lata 2020/2021. Kwota kredytu wynosi 12 mln zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2030 roku. Kredyt zabezpieczony jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową oraz hipoteką umowną łączną do kwoty 18 mln zł ustanowioną na nieruchomościach będących przedmiotem finansowania. Uruchomienie kredytu nastąpi w 2021 roku.
4. Umowa z Bankiem Gospodarstwa Krajowego nr 20/4940 z 21 grudnia 2020 r. na sfinansowanie wykupu na własność od Gminy Olsztyn nieruchomości gruntowych, będących w użytkowaniu wieczystym Spółki. Kwota kredytu wynosi 12 mln zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2030 roku. Kredyt zabezpieczony jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową oraz hipoteką umowną łączną do kwoty 18 mln zł ustanowioną na nieruchomościach będących przedmiotem finansowania. Uruchomienie kredytu nastąpi w 2021 roku.

Na koniec 2020 roku Spółka posiadała następujące zobowiązania z tytułu zaciągniętego kredytu:

tabela 8

Saldo kredytu na dzień 31.12.2020 r. (w zł)

Wyszczególnienie	Wielkość zaciągniętego kredytu	Zadłużenie wg. stanu na dzień 31.12.2020 r.	Termin spłaty
Kredyt inwestycyjny PKO BP	13 000 000,00	10 183 420,00	2032 rok
Kredyt inwestycyjny BGK 19/0912	13 000 000,00	12 452 675,65	2033 rok

Źródło: opracowanie własne.

3. Poręczenia i gwarancje

W 2020 roku Spółka nie udzielała poręczeń i gwarancji.

4. Sytuacja finansowa Spółki

Za 2020 rok Spółka uzyskała przychody ogółem (wg ksiąg rachunkowych) w kwocie 98 249,2 tys. zł i były one wyższe o 3 760,1 tys. zł, tj. o 4% od przychodów osiągniętych w 2019 roku. Głównym źródłem przychodów były przychody ze sprzedaży. W 2020 roku przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi zostały zrealizowane na kwotę 93 546,9 tys. zł i są one o 2 947,9 tys. zł, tj. o 3,3% wyższe od przychodów uzyskanych w analogicznym okresie roku ubiegłego.

tabela 9

Zestawienie przychodów ze sprzedaży w latach 2015 - 2020
z podziałem na poszczególne rodzaje działalności (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Przychody z tytułu dostawy wody i odbioru ścieków	78 087,5	81 696,9	82 557,6	84 765,2	89 351,5	92 645,6
Przychody z działalności pomocniczej i robót odpłatnych	1 630,5	766,4	761,6	1 254,0	1 174,4	810,3
Przychody z usług mieszkaniowych	67,5	63,7	61,1	57,9	59,3	57,8
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	33,6	47	59,6	45,2	13,8	33,2
Razem	79 819,10	82 574,0	83 439,9	86 122,3	90 599,0	93 546,9

Źródło: opracowanie własne.

W 2020 roku przychody ze sprzedaży stanowią 95,2% całości przychodów. Inne źródła przychodów to:

- pozostałe przychody operacyjne 4 454,8 tys. zł (4,5%),
- przychody finansowe 247,5 tys. zł (0,3%).

Pozostałe przychody operacyjne to przede wszystkim kwoty pochodzące z rozliczenia dotacji, pozyskanych z Unii Europejskiej na realizację inwestycji, proporcjonalnie do amortyzacji środków trwałych nimi sfinansowanych (2 517,0 tys. zł), nieodpłatnie otrzymanych gruntów (1 564,2 tys. zł) i sprzedaży świadectw pochodzenia energii elektrycznej (1 285,3 tys. zł).

Na przychody finansowe składają się przede wszystkim: odsetki od należności nie zapłaconych w terminie (96,7 tys. zł) oraz kwoty pochodzące ze zmniejszenia odpisów aktualizujących odsetki (77,3 tys. zł).

W celu osiągnięcia przychodów Spółka poniosła koszty w kwocie 98 176,4 tys. zł. Są one o 4 266,0 tys. zł, tj. o 4,5% wyższe od kosztów poniesionych w 2019 roku. Najwyższy wzrost kosztów odnotowano w pozycjach: usługi obce (o 32%) oraz energia elektryczna (o 14%).

W marcu ub.r. Zarząd Spółki podjął działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19, organizując pracę z zachowaniem szczególnych środków ostrożności i zapewnieniem bezpiecznych warunków pracy w stanie epidemii. Koszty zapobiegania COVID-19 w okresie III-XII 2020 r. wyniosły łącznie 146,8 tys. zł, w tym:

- ozonatory, maski, przyłbice, pochłaniacze: 72,8 tys. zł;
- płyny dezynfekujące i antybakteryjne: 36,1 tys. zł;
- pozostałe (m. in. materace, śpiwory, termometry): 37,9 tys. zł.

Za 2020 rok działalność Spółki zamknęła się stratą netto w kwocie -99,6 tys. zł.

5. Sytuacja majątkowa Spółki

tabela 10

Struktura aktywów Spółki na 31.12.2020 r.

Pozycja	31.12.2020		31.12.2019		Zmiana	
	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	(%)
Wartości niematerialne	325,30	0,09	299,60	0,09	25,70	8,58
Rzeczowe aktywa trwałe	328 549,80	91,87	297 646,40	90,57	30 903,40	10,38
Należności długoterminowe	6,00	0,00	6,00	0,00	-	-
Inwestycje długoterminowe	34,50	0,01	34,50	0,01	-	-
Długoterminowe rozliczenia	8 437,00	2,36	6 500,70	1,98	1 936,30	29,79
Zapasy	2 475,70	0,69	2 068,70	0,63	407,00	19,67
Należności krótkoterminowe	7 381,60	2,06	8 533,80	2,60	- 1 152,20	- 13,50
Inwestycje krótkoterminowe	9 237,40	2,58	12 098,60	3,68	- 2 861,20	- 23,65
Krótkoterminowe rozliczenia	1 177,80	0,33	1 461,50	0,44	- 283,70	- 19,41
Razem aktywa	357 625,10	100,00	328 649,80	100,00	28 975,30	8,82

Źródło: opracowanie własne.

tabela 11

Struktura pasywów Spółki na 31.12.2020 r.

Pozycja	31.12.2020		31.12.2019		Zmiana	
	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	(%)
Kapitał własny	179 678,00	50,24	179 777,60	54,70	- 99,60	- 0,06
Rezerwy na zobowiązania	8 971,40	2,51	7 167,30	2,18	1 804,10	25,17
Zobowiązania długoterminowe	82 722,70	23,13	73 687,80	22,42	9 034,90	12,26
Zobowiązania krótkoterminowe	21 319,30	5,96	20 417,00	6,21	902,30	4,42
Rozliczenia międzyokresowe	64 933,70	18,16	47 600,10	14,48	17 333,60	36,42
Razem pasywa	357 625,10	100,00	328 649,80	100,00	28 975,30	8,82

Źródło: opracowanie własne.

Aktywa trwałe Spółki na dzień 31.12.2020 r. wyniosły 337 352,5 tys. zł i były o 32 865,3 tys. zł, tj. o 1,1% wyższe niż na 31 grudnia 2019 r. Wzrost wartości aktywów trwałych w omawianym okresie nastąpił głównie za sprawą przyrostu rzeczowych aktywów trwałych o kwotę 30 903,4 tys. zł oraz wzrostu długoterminowych rozliczeń międzyokresowych o 1 936,3 tys. zł.

Z kolei aktywa obrotowe na koniec 2020 roku wyniosły 20 272,6 tys. zł i były o 3 889,9 tys. zł, tj. o 16,1%, niższe niż 31 grudnia 2019 r. W aktywach obrotowych spadły głównie inwestycje

krótkoterminowe o kwotę 2 861,2 tys. zł, w tym środki pieniężne o 2 675,0 tys. zł. W ogólnej strukturze aktywów Spółki zdecydowanie, podobnie jak w latach ubiegłych, przeważały aktywa trwałe. Ich udział wzrósł z 92,7% na początku roku do 94,3% na koniec 2020 roku. W tym samym czasie udział środków obrotowych w strukturze aktywów spadł z 7,3% do 5,7%.

Po stronie pasywów (źródeł finansowania) kapitał własny na 31 grudnia 2020 r. wyniósł 179 678 tys. zł i spadł w stosunku do roku 2019 r. o 99,6 tys. zł, tj. o 0,1% w wyniku uzyskania starty za okres obrotowy.

Zobowiązania długoterminowe wzrosły z poziomu 73 687,8 tys. zł odnotowanego w 2019 roku do poziomu 82 722,7 tys. zł (12,3%) wykazanego na dzień 31 grudnia 2020 r., głównie w wyniku wzrostu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek o 6 401,8 tys. zł.

W analizowanym okresie wzrosły również zobowiązania krótkoterminowe do kwoty 21 319,3 tys. zł, czyli o 4,4% w stosunku do stanu z grudnia 2019 roku.

Efektom omówionych powyżej zmian był wzrost sumy bilansowej na koniec 2020 roku o 28 975,4 tys. zł, tj. o 8,8% w porównaniu z końcem 2019 r.

W strukturze aktywów największy udział miały rzeczowe aktywa trwałe (91,9% sumy aktywów na dzień 31 grudnia 2020 roku), inwestycje krótkoterminowe oraz długoterminowe rozliczenia (odpowiednio 2,6% i 2,4% sumy aktywów). Pozycjami o największym udziale w pasywach na 31 grudnia 2020 r. były: kapitał własny i zobowiązania długoterminowe, z udziałem w pasywach na poziomie odpowiednio: 50,2% i 23,1%.

Na koniec 2020 roku aktywa Spółki w 50,2% sfinansowane były kapitałami własnymi i w 49,8% zobowiązaniami.

6. Przepływy pieniężne

tabela 12

Wybrane pozycje rachunku przepływów pieniężnych Spółki (w tys. zł)

Pozycja	2020 r.	2019 r.	Zmiana w tys. zł
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	20 739,90	19 463,00	1 276,90
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-49 752,90	- 21 778,30	- 27 974,60
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	26 338,00	3 499,50	22 838,50
Stan środków pieniężnych na początku roku	11 821,00	10 636,90	1 184,10
Stan środków pieniężnych na koniec roku	9 146,00	11 821,00	- 2 675,00

Źródło: opracowanie własne.

Działalność operacyjna w 2020 roku wygenerowała dodatnie przepływy pieniężne w wysokości 20,7 mln zł. Były one wyższe o 1,3 mln zł w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., a wynikało to przede wszystkim ze spadku stanu rozliczeń międzyokresowych.

W 2020 roku przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej były ujemne, natomiast przepływy finansowe dodatnie. Tak ukształtowane przepływy świadczą o rozwoju inwestycyjnym Spółki i finansowaniu swojej działalności, głównie środkami pochodzącymi z działalności operacyjnej, lecz również wspomaganie się kapitałami obcymi w postaci kredytów i pożyczek jak i dotacji unijnych.

Stan środków pieniężnych na koniec roku wyniósł 9,1 mln zł.

7. Wskaźniki ekonomiczne

Zestawienie wskaźników charakteryzujących działalność i sytuację Spółki prezentuje poniższa tabela.

tabela 13

Wskaźniki ekonomiczne

Wskaźnik	Treść ekonomiczna	2020 r.	2019 r.
Rentowność majątku (ROA) (%)	<u>wynik finansowy netto</u> przeciętny stan aktywów majątkowych	-0,03	0,08
Rentowność kapitału własnego (ROE) (%)	<u>wynik finansowy netto</u> średnioroczny stan kapitału własnego	-0,06	0,14
Zyskowność netto sprzedaży (%)	<u>wynik finansowy netto</u> przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i mater.	-0,11	0,28
Stopa zadłużenia (%)	<u>zobowiązania ogółem</u> suma pasywów bilansu	49,76	45,30
Wskaźnik płynności bieżącej	<u>aktywa obrotowe ogółem</u> zobowiązania krótkoterminowe	0,95	1,18
Wskaźnik płynności szybkiej	<u>aktywa obrotowe ogółem – zapasy</u> zobowiązania krótkoterminowe	0,83	1,08
Wskaźnik płynności gotówkowej	<u>inwestycje krótkoterminowe</u> zobowiązania krótkoterminowe	0,43	0,59
Szybkość obrotu należności (w dniach)	<u>należności z tyt. dostaw i usług (śr.stan x liczba dni w okres.)</u> przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i mater.	25,00	24,00
Szybkość obrotu zapasami (w dniach)	<u>zapasy średni stan x liczba dni w okresie)</u> koszt własny sprzedanych produktów, towarów i mater.	9,00	7,00
Szybkość spłaty zobowiązań (w dniach)	<u>zobowiąz. z tyt. dost. i usług (śr.stan x liczba dni w okres.)</u> koszt własny sprzedanych produktów, towarów i mater.	7,00	8,00

Źródło: opracowanie własne.

Wartość, obliczonych na podstawie wyników finansowych Spółki, wskaźników rentowności w 2020 roku jest ujemna, ze względu na wykazaną przez Spółkę stratę.

W Spółce w roku 2020 wskaźniki płynności pogorszyły się w stosunku do roku poprzedniego. Znajdują się one poniżej wartości uznanych za bezpieczne, niemniej jednak Spółka nie ma problemów z bieżącym regulowaniem zobowiązań krótkoterminowych, o czym świadczy wskaźnik płynności gotówkowej.

W 2020 roku Spółka zanotowała wzrost wskaźnika zadłużenia w stosunku do 2019 roku. Wzrosło zaangażowanie kapitału obcego w finansowanie Spółki. Zadłużenie Spółki jest na bezpiecznym poziomie i nie niesie za sobą ryzyka finansowego.

W analizowanym okresie średni stan należności z tytułu dostaw i usług wyniósł 6 443,8 tys. zł. i wzrósł w stosunku do roku ubiegłego o 393,8 tys. zł. Okres windykacji należności od odbiorców z tytułu dostaw i usług uległ wydłużeniu z 24 dni w 2018 roku do 25 dni w 2020 roku. Należy zaznaczyć, że Spółka minimalizuje ryzyko nieściągalności należności poprzez ich ścisłe monitorowanie. Średni stan zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług wyniósł 21 319,3 tys. zł. Cykl płatności zobowiązań krótkoterminowych wyniósł 7 dni. Cykl rotacji zapasów wydłużył się z 7 dni w 2019 roku do 9 dni na koniec 2020 roku. Ze względu na wzrost stanu zapasów materiałów, które zostały objęte normatywami.

VII. SZCZEGÓLNE ZDARZENIA

1. Od 14 czerwca 2020 r. do 13 czerwca 2021 r. obowiązują nowe, wyższe opłaty za wodę i ścieki w wysokości określonej Decyzją BI.RET.070.732.2018.IT Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku z 18 maja 2018 r. zatwierdzającą taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Miasta Olsztyn na okres 3 lat.
2. W marcu ub.r. Zarząd Spółki podjął działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19, organizując pracę z zachowaniem szczególnych środków ostrożności i zapewnieniem bezpiecznych warunków pracy w stanie epidemii, czego koszty w 2020 roku wyniosły 146,8 tys. zł.
3. W roku sprawozdawczym kontynuowano budowę strategicznego dla miasta Olsztyna kolektora Centralnego Bis w ul. Leśnej o długości 3,6 km, który zapewni grawitacyjny dopływ ok. 90% objętości ścieków z terenu miasta Olsztyn do Miejskiej Oczyszczalni Ścieków Łyna. Budowa kolektora ściekowego, równoległego do istniejącego, jest kluczowym zadaniem zmierzającym do poprawy funkcjonowania systemu kanalizacji w aglomeracji Olsztyn oraz zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego i ciągłości pracy układu.
4. W 2020 roku na terenie Miejskiej Oczyszczalni Ścieków Łyna zakończono budowę i oddano do użytkowania nowoczesny, w pełni zhermetyzowany punkt zrzutu nieczystości z beczek asenizacyjnych. Budynek o powierzchni 728,68 m² wraz z kompletną linią technologiczną odbioru i separacji zanieczyszczeń wyposażony jest w instalacje dezodoryzacji, wentylacji oraz ostrzegającą przed wystąpieniem stężenia gazów zagrażających zdrowiu i życiu ludzi przebywających w obiekcie. Zastosowana technologia zapewnia ekologiczne i bezpieczne przyjmowanie i kontrolę jakości ścieków dowożonych taborem asenizacyjnym.
5. W celu podniesienia standardu obsługi klientów Spółki zmodernizowano również pomieszczenia budynku biurowego, w którym mieści się Biuro Obsługi Klienta oraz kasa.
6. Od listopada 2019 r. pracownicy Spółki uczestniczą w programie Pracowniczych Planów Kapitałowych (Ustawa z dnia 4 października 2018 r. o Pracowniczych Planach Kapitałowych PPK). Podstawowa wpłata pracownika wynosi 2,0 % wynagrodzenia brutto, wpłata podstawowa pracodawcy 1,5 %. Z dniem 1 lutego 2020 r. Zarząd Spółki podjął decyzję o odprowadzaniu wpłat dodatkowych na rzecz pracowników–uczestników PPK w wysokości 2,5 %, łącznie składka pracodawcy wynosi 4 %. Według stanu na 31 grudnia 2020 r. w programie uczestniczy 169 osób, obsługę programu prowadzi PKO TFI S.A. z siedzibą w Warszawie.
7. W 2020 r. generatory biogazowe wyprodukowały 2 499,5 MWh energii elektrycznej na kwotę 1 300 tys. zł. Stanowiło to 28 % całkowitego zużycia energii elektrycznej przez Oczyszczalnię. W tym samym okresie panele fotowoltaiczne wyprodukowały 117,3 MWh energii elektrycznej na kwotę 33,2 tys. zł. Z tego zużyto 66,9 MWh, co stanowiło 20,4% całkowitego zużycia energii elektrycznej na terenie bazy Spółki. Pozostała część wyprodukowanej energii elektrycznej została sprzedana.
8. W ramach współpracy z wyższymi uczelniami, w tym UWM w Olsztynie oraz olsztyńskimi szkołami średnimi, Spółka umożliwia uczniom i studentom odbywanie kierunkowych praktyk zawodowych.
W 2020 r. Spółka zatrudniała czterech uczniów branżowych szkół zawodowych jako pracowników młodocianych. Uczniowie kształcą się w szkole, w Spółce zdobywają doświadczenie zawodowe w kierunku „elektryk” i „monter sieci i instalacji sanitarnych”. Spółka otrzymuje częściową refundację kosztów ponoszonych na przygotowanie zawodowe młodocianych finansowaną przez OHP w Olsztynie.

9. W 2020 roku przeprowadzono dwa audyty wewnętrzne, w którym oceniano funkcjonowanie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskiem i BHP, wdrożonego w Spółce w 2003 roku. W dniach 8-10 czerwca 2020 r. jednostka certyfikująca TÜV NORD Polska Sp. z o.o. przeprowadziła w Spółce II audyt nadzoru wraz z przejściem systemu zarządzania bhp na nową normę 45001:2018.
10. W dniach 24 i 25.09.2020 r. przeprowadzono planowaną ocenę w nadzorze w formie zdalnej z uaktualnieniem i ograniczeniem zakresu akredytacji w Dziale Jakości Wody i Ścieków. Oceniający zespół Auditorów Polskiego Centrum Akredytacji w składzie Auditor Wiodący: Zbigniew Zelek i Auditor Techniczny: Monika Żyro-Ostrowska sprawdzali jak Laboratorium wdrożyło i utrzymuje system zarządzania umożliwiający spełnienie wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 zgodnie z opcją A. Ocenie podlegał wdrożony System Zarządzania wg PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 oraz badania fizykochemiczne wody, badania fizykochemiczne ścieków i osadów ściekowych a także pobieranie próbek. Auditorzy PCA ocenili kompetencje laboratorium do wykonywania badań zamieszczonych w dotychczasowym zakresie akredytacji oraz badania zgłoszone we wniosku Laboratorium o uaktualnienie zakresu badań chemicznych wody do spożycia przez ludzi. Na podstawie wyników oceny w procesie nadzoru, Certyfikat Akredytacji Nr AB 1128 oraz Kontrakt nr AB 1128 pozostaje bez zmian. 1 grudnia 2020 r. roku PCA zatwierdziło dwunaste wydanie Zakresu Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 1128. Zakres obejmuje 8 badań mikrobiologicznych wody, 17 badań fizykochemicznych wody i 17 badań ścieków i osadów ściekowych.
11. W 2020 roku Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie zostało zakwalifikowane do grona firm, mających prawo do posługiwania się tytułem „Wzorowa Firma 2020”. Tytuł „Wzorowa Firma” to symbol sukcesu działających w Polsce przedsiębiorstw, które zmodernizowały obiekty i uzyskały dostęp do najnowszych technologii dzięki prawidłowemu wykorzystaniu środków finansowych pochodzących z Unii Europejskiej.
12. W 2020 roku nie odnotowano skażeń wody oraz sytuacji niebezpiecznych na oczyszczalni.

VIII. SKARGI, WNIOSKI, REKLAMACJE, KONTROLE

W 2020 roku Zarząd Spółki rozpatrywał wniesione przez odbiorców usług:

1. Sześć wniosków, z czego trzy uznano za zasadne. Wnioski zasadne dotyczyły wypłaty odszkodowania za zalanie piwnicy (sprawę przekazano ubezpieczycielowi Spółki), rozłożenia na rat płatności za naprawę przyłącza (wyrażono zgodę) oraz przedłużenia terminu na likwidację podłączenia rynien do kanalizacji sanitarnej (wyrażono zgodę).
2. Siedem reklamacji, z czego dwie uznano za zasadne, a dotyczyły one reklamacji wysokości faktur: za usunięcie awarii przyłącza oraz szacowania ilości wody po wystąpieniu awarii.
3. W 2020 roku do Spółki wpłynęła jedna skarga na temat złej jakości wody w nieruchomości. Przebadano wodę w sieci wodociągowej – woda spełnia wszelkie normy określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Skarga niezasadna z uwagi na bardzo niski rozbiór wody w nieruchomości.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku w Spółce została przeprowadzona jedna kontrola zewnętrzna. W okresie 21-29.09.2020 r. Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Olsztynie dokonał kontroli przestrzegania przepisów i decyzji administracyjnych w zakresie ochrony środowiska w sprawie eksploatacji przepompowni ścieków P10 w kontekście ewentualnych uciążliwości odorowych obiektu. Zaleceń pokontrolnych nie wydano.

IX. INFORMACJA O PRZEWIDYWANYM ROZWOJU SPÓŁKI

Na przestrzeni najbliższego roku obrotowego Spółka planuje kontynuować przyjętą dotychczas strategię rozwoju. W związku z tym głównym zadaniem w 2021 roku będzie poprawa efektywności pracy w celu maksymalnego wykorzystania potencjału Spółki.

14 czerwca weszły w życie nowe ceny za wodę i ścieki na kolejne 12 miesięcy w wysokości określonej Decyzją BI.RET.070.732.2018.IT Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku z 18 maja 2018 r. zatwierdzającą taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Miasta Olsztyn na okres 3 lat. Okres ich obowiązywania kończy się 13 czerwca 2021 roku. W roku 2021 Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie będzie składać nowy wniosek dotyczący kolejnego 36-cio miesięcznego okresu taryfowego.

30 grudnia 2020 roku Uchwałą Nr 30/20 Zgromadzenie Wspólników zatwierdziło Plan techniczno-ekonomiczny Spółki na 2021 rok. W 2021 roku Spółka planuje osiągnąć przychody w kwocie 103 463,7 tys. zł ponosząc koszty w wysokości 102 280,3 tys. zł. Działalność Spółki w 2021 roku powinna zamknąć się stratą netto w kwocie -2 569,4 tys. zł. Głównymi przyczynami planowanej straty są:

- wzrost kosztów w zakresie usług obcych, amortyzacji i remontów;
- uwzględnione ryzyko braku zatwierdzonych taryf w uzasadnionej wysokości.

Integralną częścią Planu techniczno-ekonomicznego Spółki jest plan inwestycyjny na 2021 rok. Zaplanowane w kwocie 35 275 tys. zł. inwestycje, podobnie jak rok wcześniej, będą dotyczyły modernizacji istniejących instalacji i obiektów produkcyjnych oraz nowych przedsięwzięć gwarantujących przystosowanie Spółki do obecnych standardów technicznych i technologicznych produkcji oraz minimalizacji kosztów.

Środki na realizację zadań planowych na 2021 rok będą pochodziły:

- z odpisów amortyzacyjnych w wysokości 10 464 tys. zł;
- ze środków obcych (kredyt, pożyczka) w wysokości 15 995 tys. zł;
- z dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w kwocie 8 816,0 tys. zł.

Planowane przez Spółkę inwestycje związane są z realizacją „Strategii firmy do roku 2025”, wydanej w styczniu 2019 roku. Głównym celem działalności Przedsiębiorstwa jest zapewnienie wytwarzania wyrobów i świadczenia usług o jakości spełniającej oczekiwania klientów z jednoczesnym minimalizowaniem wpływu na środowisko naturalne i zapobieganiem negatywnym oddziaływaniom na nie oraz zapewnianiem pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Cele te wpisują się w „Strategię rozwoju Miasta - Olsztyn 2020” uchwaloną przez Radę Miasta Olsztyn w dniu 30 października 2013 r. (Uchwała Nr XLV/752/13), a także w „Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego” (Uchwała nr XIV/243/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2020 r.).

W 2021 roku Spółka planuje poszerzyć działalność o obsługę sieci kanalizacji deszczowej obejmującą m.in. takie zadania jak: odbiór wód opadowych i roztopowych w sposób ciągły, a także wykonywanie napraw i konserwacji oraz usuwanie awarii sieci kanalizacji deszczowej.

Spółka planuje dalsze doskonalenie procesów pozyskiwania, uzdatniania i zaopatrywania w wodę oraz odbioru i oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymagań, potrzeb i oczekiwań klientów poprzez m.in. modernizację systemów wodociągowo-kanalizacyjnych. Działalność ta jest ściśle powiązana z przestrzeganiem uregulowań prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, a także ma na celu monitorowanie uzyskiwanych efektów.

Planowane inwestycje z jednej strony służą podniesieniu standardów jakości, z drugiej strony wynikają z potrzeby utrzymania opłat dla odbiorców na poziomie możliwym do przyjęcia w kategoriach społecznych i politycznych.

X. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ

1. Kalkulacja taryf. Ważnym czynnikiem wpływającym na działalność jest uzależnienie przychodów Spółki od taryf. Z dniem 1 stycznia 2018 roku powołano nowy organ regulatora rynku wodociągowo-kanalizacyjnego. W stosunku do Spółki zadania organu regulacyjnego wykonuje Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku. Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ceny i stawki opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków ustalane są na okres 3 lat. Poziom taryf decyduje o możliwości uzyskania przychodów pokrywających ponoszone uzasadnione koszty wraz ze zwrotem zaangażowanego kapitału. W roku 2021 Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie będzie składać nowy wniosek dotyczący kolejnego 3-letniego okresu taryfowego. Istnieje ryzyko, iż Regulator nie uzna w całości uzasadnionego wzrostu taryf.
2. COVID – 19. Głównym czynnikiem ryzyka jest długość trwania epidemii COVID-19, co wiąże się ze zwiększonym ryzykiem odchylenia wyników dla wybranych kategorii makroekonomicznych. Spółka nie przewiduje w 2021 r. znacznych restrykcji i obostrzeń wprowadzanych przez Państwo, wpływających na zakładany poziom przychodów, jednak jest świadoma istotnego ryzyka w tym zakresie.
3. Ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną w Polsce. Na realizację założonych celów strategicznych i osiągane przez Spółkę wyniki finansowe oddziałują między innymi czynniki makroekonomiczne, których wpływ jest niezależny od działań Spółki. Do tych czynników zaliczyć można: inflację, ogólną kondycję polskiej gospodarki, zmiany sytuacji gospodarczej, politykę podatkową, wzrost stóp procentowych. Zmiany wskaźników makroekonomicznych mogą wpłynąć na zmniejszenie planowanych przychodów, bądź na zwiększenie kosztów działalności.
4. Ryzyko zmiennego otoczenia prawnego. Przepisy prawa, jego interpretacje oraz praktyka stosowania ulegają w Polsce dość częstym zmianom. W odniesieniu do Spółki, negatywne konsekwencje mogą wywołać zwłaszcza zmiany w zakresie prawa wodnego i prawa podatkowego. Najważniejsze zmiany dla branży wodociągowo-kanalizacyjnej to:
 - w związku z wejściem w życie, 19 września 2020 r., nowelizacji przepisów Prawa budowlanego oraz Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków, zmianie ulegają zasady wydawania warunków technicznych.
5. Ryzyko związane z uzyskiwanymi przez Spółkę wynikami finansowymi oraz z możliwością finansowania dalszego rozwoju. W przypadku, gdy Spółka nie będzie w stanie uzyskiwać dodatnich przepływów pieniężnych z prowadzonej obecnie działalności, realizacja przyjętej strategii rozwoju może zostać utrudniona. W celu realizacji założonej strategii, Spółka może być zmuszona pozyskiwać w większym stopniu niż zakładano finansowanie w drodze m.in. zwiększenia zadłużenia, wprowadzić znaczny poziom redukcji kosztów, co może wpłynąć na jakość oferowanych usług oraz ograniczyć wydatki na planowane inwestycje.
6. Ryzyko operacyjne związane z niebezpieczeństwem niepokrycia kosztów Spółki uzyskanymi przychodami. Wynika ono z wysokiego udziału kosztów stałych w kosztach operacyjnych

ogółem. W Spółce, podobnie jak we wszystkich przedsiębiorstwach wodociągowo-kanalizacyjnych, na trwałe wpisany jest wysoki udział kosztów stałych w kosztach ogółem. Im wyższy udział kosztów stałych tym większa wrażliwość wyniku na działalności podstawowej na wahania przychodów ze sprzedaży.

7. Niepewność osiągnięcia sprzedaży na poziomie prognozowanego popytu. Popyt kształtowany jest przez czynniki niezależne od decyzji Przedsiębiorstwa (czynniki zewnętrzne). Wpływ na popyt będą miały czynniki makroekonomiczne, tj. koniunktura gospodarcza, poziom stóp procentowych czy wielkość bezrobocia, także pogoda.
8. Nieplanowane przejścia sieci na stan Spółki (przejmowanie sieci wod.-kan. na stan Spółki np. od inwestorów zewnętrznych).
9. Wzrost nakładów inwestycyjnych spowodowany tym, że inwestycje prowadzone są w terenie silnie zurbanizowanym. Nieznane są przeszkody napotymane w trakcie ich realizacji. Prowadzenie prac w warunkach kolizji z innymi systemami sieciowymi: energia elektryczna, ciepło, gaz, telefonia oraz w jezdniach, których rekonstrukcja wymaga wysokich nakładów.
10. Ryzyko związane z należnościami. Należności Spółki z tytułu dostaw i usług stanowią ponad 1,9% sumy bilansowej - według stanu na dzień 31.12.2020 r.
Spółka minimalizuje ryzyko związane z należnościami. Należności są na bieżąco monitorowane. W przypadku przekroczenia terminu płatności przez odbiorców podejmowane są stosowne przedsięwzięcia według określonych procedur windykacyjnych.

XI. INNE INFORMACJE

W roku 2019 zgodnie z Uchwałą nr 6/19 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie z dnia 20 lutego 2019 r. Rada Nadzorcza wyznaczyła Członkom Zarządu cele zarządcze na warunkach określonych w odrębnych umowach o świadczenie usług zarządzania. Zgodnie z zawartymi umowami Członkom Zarządu ustalono następujące cele zarządcze:

- ekonomiczno-finansowy,
- terminowość realizacji zadań,
- techniczno-rozwojowy,
- techniczno-efektywnościowy.

Za rok 2020 realizacja celów zarządczych wynosi 100%.

XII. POZOSTAŁE INFORMACJE WYMAGANE

Zgodnie z art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości sprawozdanie Zarządu z działalności powinno obejmować istotne informacje o stanie majątkowym i sytuacji finansowej Spółki. Poniżej zamieszczono nieomówione wcześniej wymagane informacje.

Art. 49 ust.2 pkt 3)

Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju.

Spółka nie prowadzi działalności badawczo-rozwojowej.

Art. 49 ust.2 pkt 5)

Nabycie udziałów własnych, a w szczególności cel ich nabycia, liczba i wartość nominalna ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, cena nabycia oraz cena sprzedaży tych akcji w przypadku ich zbycia.

W 2020 roku Spółka nie nabywała, ani nie sprzedawała udziałów własnych.

Art. 49 ust.2 pkt 6)

Posiadane przez jednostkę oddziały (zakłady)

Spółka nie posiada oddziałów (zakładów).

Olsztyn, 05.03.2021 r.

Wiceprezes Zarządu

Prezes Zarządu

Jarosław Słoma

Wiesław Pancer